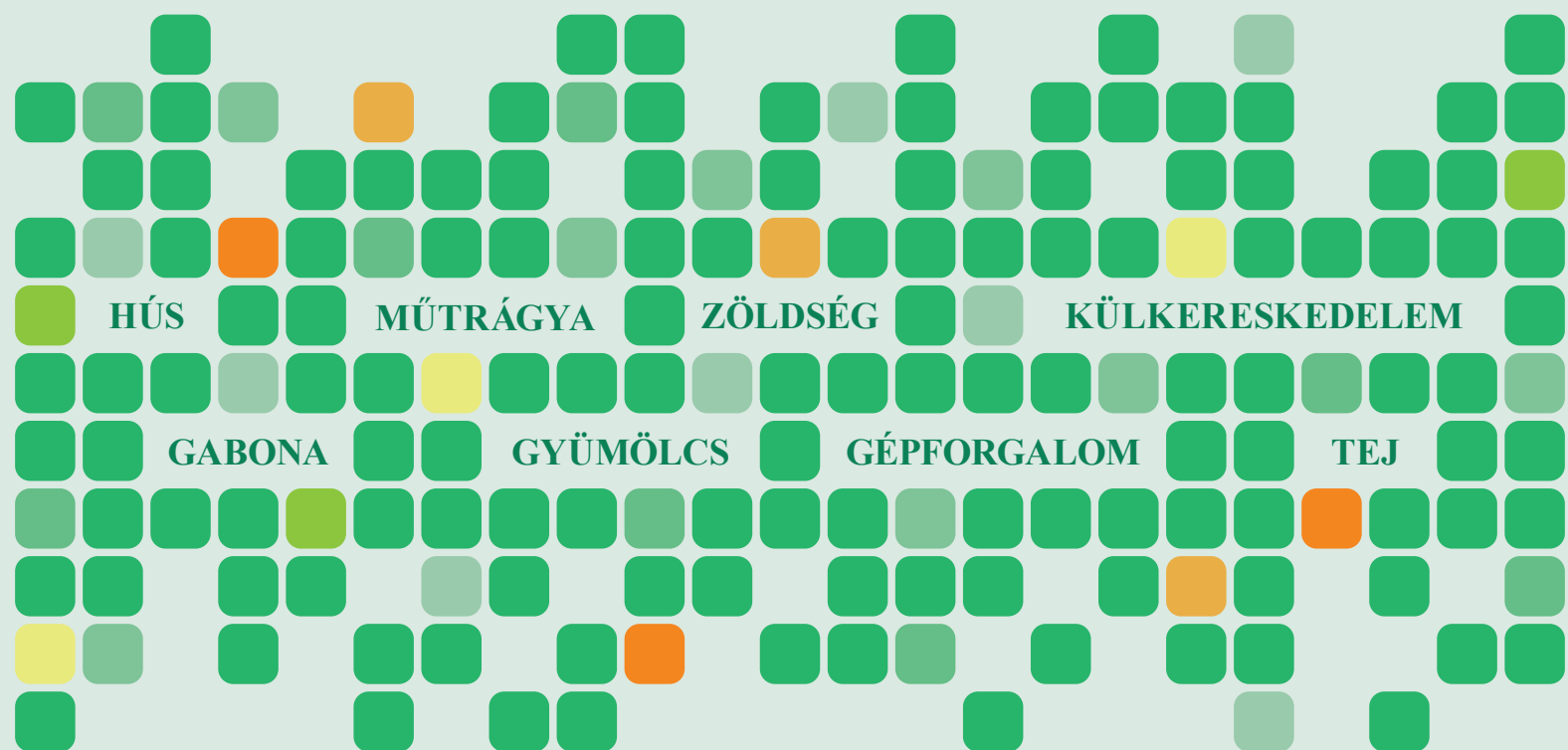

2015. SZEPTEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

HÚS

MŰTRÁGYA

ZÖLDSÉG

KÜLKERESKEDELEM

GABONA

GYÜMÖLCS

GÉPFORGALOM

TEJ

PÁIR

ASIR

Agrárpiaci Információk 2015. szeptember

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Aratási helyzetkép	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az előrejelzések szerint a **búza** 2015/2016. gazdasági évi globális kibocsátása akár túl is szárnyalhatja a korábban prognosztizáltat. Az USA agrárminisztériuma (USDA) rekordszintű, 727 millió tonna termést valószínűsít világszinten. A biztató kilátások következtében a termény legközelebbi határidőre szóló jegyzése 170–180 dollár (USD)/tonna közé ereszkedett a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2015. szeptember első felében. A főbb importőrök nagyobb idei termése miatt egyelőre az előző gazdasági évinél kisebb forgalmat becsülnek a világpiacon a folyó évi szezomban. A visszafogott kereslet és az erős fekete-tengeri konkurencia miatt a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 147 euró/tonnával öt éves negatív rekordot döntött a búza legközelebbi határidőre szóló jegyzése szeptember első napjaiban. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza szeptember 17-i elszámolóára tonnánként 48,2 ezer, a takarmánybúzáé 45,5 ezer forint volt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az egy évvel ezelőttnél 2 százalékkal alacsonyabb, ellenben a júliusinál 3 százalékkal magasabb, vagyis 47,5 ezer forint/tonna volt augusztusban. A takarmánybúza augusztusi termelői ára a 44–45 ezer forint/tonna közötti árszinttel, 6 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának átlagárát.

A nyári hőség és csapadékhiány miatt az Európai Unió meghatározó **kukoricatermelőinél** és a fekete-tengeri országokban a korábban vártnál kisebb kukoricatermést takaríthatnak be a gazdák az idén. A piacot egyelőre a nagy készletek, a dél-amerikai újtermés és az USA kibocsátásáról szóló biztató prognózisok tartják nyomás alatt. A kukoricát 140 dollár/tonna körül jegyezték a legközelebbi lejáratra szólóan a chicagói, 160–170 euró/tonna között a párizsi árutőzsdén szeptember első felében. Magyarországon a takarmánykukorica novemberi jegyzése 44 ezer forint/tonnára

mérséklődött a BÉT-en szeptember közepéig. A fizikai piacon az egy évvel korábbinál 10 százalékkal olcsóbb, a júliusinál azonban 7 százalékkal drágább volt a takarmánykukorica augusztusban, 44 ezer forint/tonna körüli termelői áron cserélt gazdát.

Az *Oil World* mellett a Nemzetközi Gabonatanács (IGC) is lefelé korrigálta a 2015/2016. gazdasági év **repcemagtermését**, világszinten 64,6 millió tonnát jelez, míg egy évvel korábban 70,8 millió tonna került a tárolókba. A kiigazításra az Európai Unió (–13,2 százalék), a fekete-tengeri régió (Ukrajnában –18,2 százalék), Kanada (–14,2 százalék) és Ausztrália (–13,3 százalék) termésnövekedése miatt volt szükség. Ugyanakkor a következő évi kibocsátás szempontjából aggasztó, hogy Ukrajnában a gazdák rendkívül száraz körülmények között kezdték az idei vetést. Mindezek nyomán átmenetileg 370 euró/tonna közelébe emelkedett a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén szeptember első felében. Magyarországon a BÉT-en 112,3 ezer forint/tonnán jegyezték a repcemagot a hónap közepén. Az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbinál 15 százalékkal magasabb, de a júliusinál kissé alacsonyabb volt a termény termelői ára augusztusban: 112,4 ezer forintot fizettek a vevők tonnájáért.

Ukrajnában a betakarítás előtti szűkös készletek és a betakarítási munkák csúszása miatt emelkedett a **napraforgómag** belpiaci ára szeptember első hetében. Magyarországon tonnánként 107 ezer forintért volt elérhető az októberi szállítású napraforgómag a BÉT-en szeptember közepén. A fizikai piacon az egy évvel korábbinál 24 százalékkal magasabb termelői áron, tonnánként 106 ezer forintért cserélt gazdát a termény augusztusban. A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint a napraforgómag 2,29 tonna hektáronkénti hozama elmaradhat a korábban vártnál, így országosan 1,453 millió tonna termés kerülhet a tárolókba.

A részletekért kattintson **IDE**.

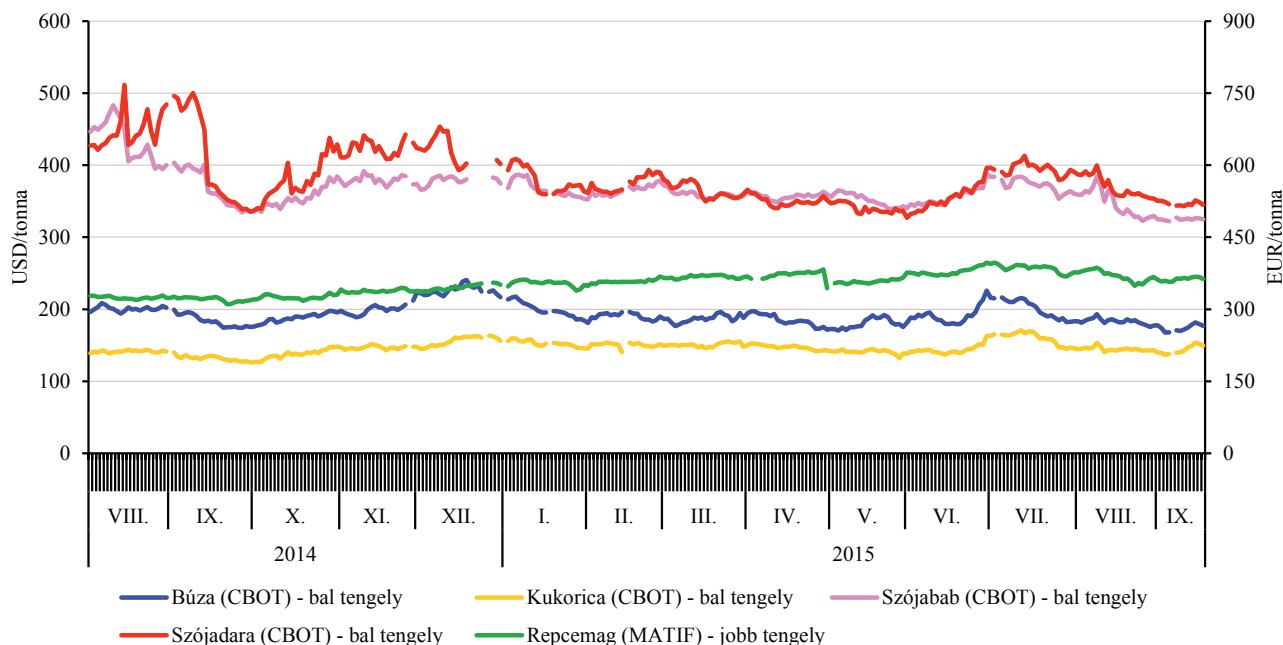
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2014. augusztus	2015. július	2015. augusztus	HUF/tonna	
				2015. augusztus/ 2014. augusztus (százalék)	2015. augusztus/ 2015. július (százalék)
Étkezési búza	48 358	46 163	47 465	98,2	102,8
Takarmánybúza	41 869	44 751	44 554	106,4	99,6
Takarmánykukorica	49 343	41 328	44 351	89,9	107,3
Napraforgómag	85 453	105 455	105 743	123,7	100,3
Repcemag	97 744	114 110	112 414	115,0	98,5

Forrás: AKI PÁIR

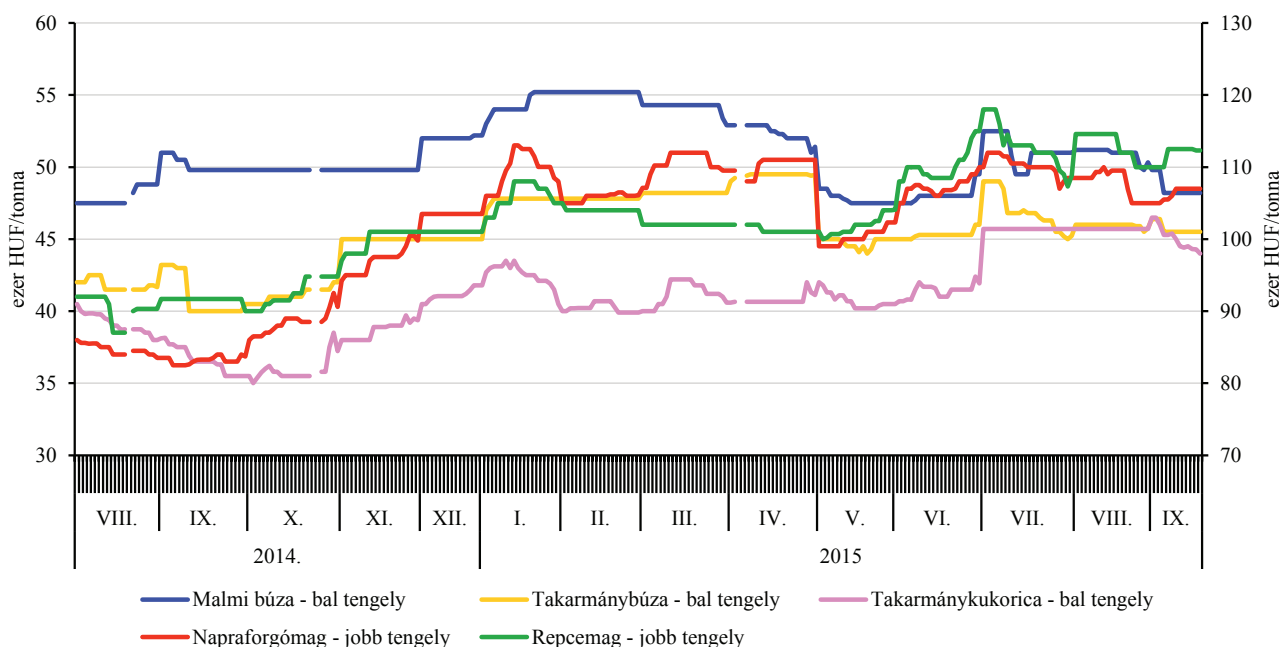
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2014–2015)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2014–2015)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,43 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 augusztusában, ami 13,3 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés szeptemberi határidőre szóló jegyzése emelkedett, míg az októberi és a novemberi stagnált 2015 38. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a felvásárlási ára 1,48 euró/kilogramm hasított súly volt 2015 38. hetében, a pedig 1,46 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 6 százalékkal csökkentették áraikat 2015 38. hetében az előző év azonos hetének átlagárához képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió 3,6 százalékkal több sertéshúst (1,4 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2015 első félévében, mint egy évvel korábban.

A adatai alapján Magyarország élősertés-kivitele 35 százalékkal esett, míg élősertés-behozatala 38 százalékkal emelkedett 2015 első hat hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége csaknem 3 százalékkal, a sertéshúsimport pedig 9 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

Az adatai szerint a vágósertés termelői ára 439 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2015 augusztusában, 14 százalékkal csökkent egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 194,08 euró/100 kilogramm volt 2015 augusztusában, ez kismértékű növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az EU baromfi-hús-exportja (714 ezer tonna) nem változott számottevően 2015 első félévében az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A adatai alapján Magyarország baromfi-húsimportja 36 százalékkal, baromfi-hús-exportja 2 százalékkal csökkent 2015 első hat hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 262 forint/kilogramm volt 2015 augusztusában, 5 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai alapján a Közösségben az **étkezési tojás** átlagára 132,4 euró/100 kilogramm volt 2015 augusztusában, ami 8,3 százalékos emelkedést jelentett egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 22,53 forint/db volt 2015 augusztusában, 7,2 százalékkal haladta meg a 2014. augusztusi átlagárát.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,75 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 augusztusában, 4,1 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 3,6 százalékkal, az üsző „R3” ára 4,6 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösség 5,8 százalékkal több élő szarvasmarhát és marhahúst (278 ezer tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2015 első hat hónapjában, mint egy évvel korábban.

A adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 16 százalékkal nőtt, míg élőmarha-importja 9 százalékkal csökkent a 2015. január–június közötti időszakban a 2014. január–júniuséhoz képest. A marhahús-export 9 százalékkal esett, ugyanakkor a marhahúsimport 6 százalékkal nőtt.

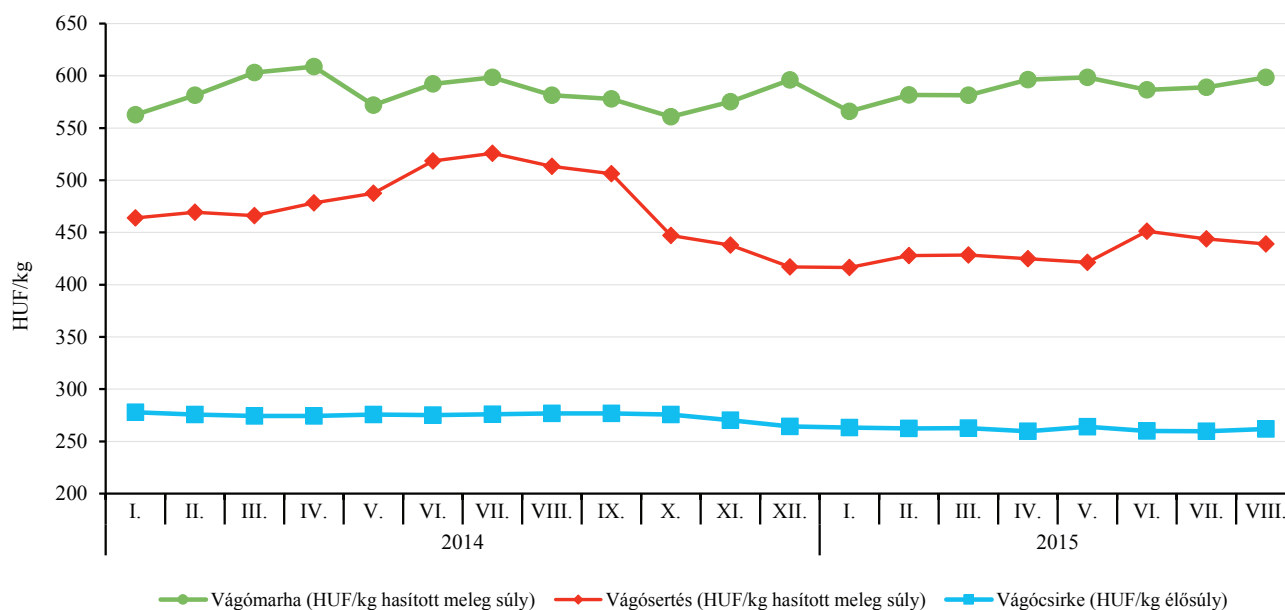
Az adatai szerint a fiatal bika termelői ára 2 százalékkal nőtt 2015 augusztusában az előző év hasonló hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehén ára 3 százalékkal, a vágóüsző 7 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2014. augusztus	2015. július	2015. augusztus	2015. augusztus/ 2014. augusztus (százalék)	2015. augusztus/ 2015. július (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	513	444	439	85,6	98,9
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	582	589	598	102,9	101,6
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	277	260	262	94,7	100,8
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	392	392	394	100,7	100,5
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	838	736	764	91,2	103,9

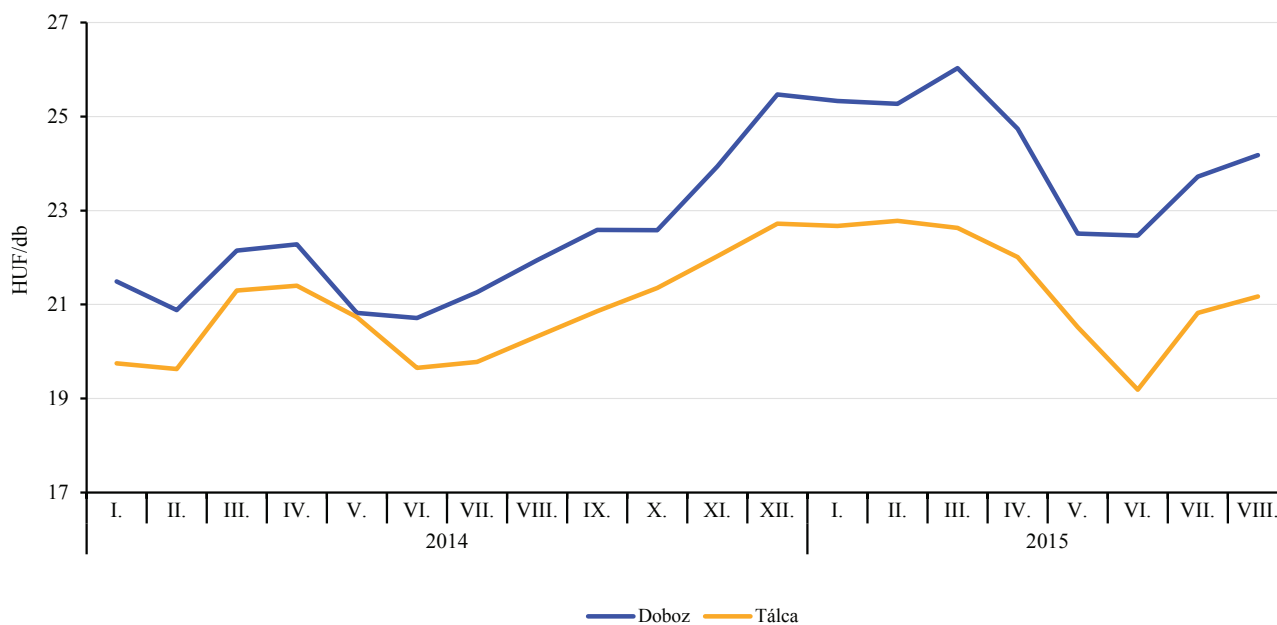
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2014–2015)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2014–2015)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 74,81 forint/kilogramm volt 2015 augusztusában, ami 25 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 9 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A zsírtartalom 0,02 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos javulása hozzájárult a nyerstej árának kismértékű növekedéséhez augusztusban a júliusihoz képest.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 38. héten egy hét alatt 1 százalékkal 35,5 euró/100 kilogrammra nőtt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 83,89 forint/kilogramm volt 2015 augusztusában, egy év alatt 23 százalékkal esett, és 12 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A nyerstej kiszállítása nem változott a vizsgált időszakban, a termelők és a kereskedők 1 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók csaknem kétszer több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 32 százalékkal haladta meg a feldolgozóké a vizsgált hónapban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és a tejtermékek exportjának árbevétele 10 százalékkal, 40,2 milliárd forintra, az import értéke 9 százalékkal, 46,5 milliárd forintra csökkent 2015 első félévében az előző év azonos időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 16 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, értékben 2013 óta másodszor romlott (3 százalékkal) az előző év hasonló időszakához képest.

A nyerstej kivitele a harminckilenceszerese volt a behozatalnak. A teljes nyerstej külpiaci értékesítése 4 százalékkal, 156 ezer tonnára, a fölözötté 93 százalékkal, 31 ezer tonnára nőtt, míg a félzsírosé 19 százalékkal, 12 ezer tonnára csökkent. A teljes nyerstej 25 százaléka Horvátországba, 24 százaléka Olaszországba, 20 százaléka Romániába, 10 százaléka Szlovákiába ke-

rült. A fölözött nyerstej 53 százalékat Olaszországba, 20 százalékat Hollandiába, 9 százalékat Horvátországba, 8 százalékat Németországba szállítottuk.

A dobozos tej behozatala csaknem a háromszorosa volt a kivitelnek. A beszállított mennyiség 89 százalékát a félzsíros, 8 százalékat a teljes, 3 százalékat a fölözött tej tette ki. A dobozos tej behozatala 6 százalékkal emelkedett, amelyből a félzsírosé 8 százalékkal, 37 ezer tonnára nőtt, míg a teljesé 2 százalékkal, 3,3 ezer tonnára, a fölözötté 15 százalékkal, 1,1 ezer tonnára csökkent egy év alatt. A félzsíros tej 71 százaléka Szlovákiából, 24 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 52 százalékat a félzsíros, 31 százalékat a fölözött, 7 százalékat a teljes tej adta. A dobozos tej kivitele a másfélszeresére bővült, amelyből a fölözötté tizenháromszorosára, 2,8 ezer tonnára, a félzsírosé 37 százalékkal, 8,7 ezer tonnára, a teljesé 22 százalékkal, 5,3 ezer tonnára nőtt a megfigyelt időszakban. A félzsíros és a teljes zsírtartalmú dobozos tej szinte teljes mennyiségét, 94, illetve 79 százalékat Romániába, a fölözött tej 59 százalékat Hollandiába szállítottuk.

A sajt és túró behozatala több mint a kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja és exportja egyaránt 5 százalékkal, 25, illetve 11,5 ezer tonnára emelkedett. Az import 53 százaléka Németországból, 17 százaléka Lengyelországból, 7-7 százaléka Ausztriából és Hollandiából, 5 százaléka Szlovákiából származott. Az export harmada Olaszországba, 17 százaléka Libanonba, 12 százaléka Romániába, 8 százaléka Jordániába, 6 százaléka Szaúd-Arábiába irányult.

A savanyított tejtermékek behozatala csaknem a tizenhétszerese volt a kivitelnek. Az import 11 százalékkal, 22 935 tonnára nőtt, míg az export 53 százalékkal, 1 384 tonnára csökkent egy év alatt. Az import 39 százaléka Németországból, 29 százaléka Lengyelországból, 10-10 százaléka Romániából és Ausztriából származott. A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2014.augusztus	2015.július	2015.augusztus	HUF/kg	
				2015. augusztus/ 2014. augusztus (százalék)	2015. július (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	99,79	74,51	74,81	74,96	100,40
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	108,53	77,42	83,89	77,30	108,37
Azonnali (spot) piaci ár Verona	123,93	109,43	112,62	90,87	102,92
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	123,99	112,16	108,99	87,90	97,17

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a belpiaci karfiolt 345 forint/kilogramm, a brokkolit 390 forint/kilogramm áron kínálták a 38. héten, ami 26, illetve 16 százalékkal volt magasabb, mint 2014 38. hetében. A padlizsán 340 forint/kilogramm ára 3 százalékkal elmaradt az egy évvel korábitól.

A kelkáposztát a tavalyi év ugyanezen hetével összehasonlítva 161 százalékkal magasabb, 300 forint/kilogramm áron értékesítették a 38. héten.

A kigyóuborka 38. heti 300 forint/kilogramm ára 50 százalékkal meghaladta az elmúlt év azonos hetében mértet.

A hazai Vilmos körtefajta (330 forint/kilogramm) mellett a 38. héten megjelent az Alexander fajta (280 forint/kilogramm) is. Az importkínálatot az Olaszországból származó fajták jellemzik. A Világ Alma- és Körte Szövetségének (WAPA) augusztus elején közzétett előrejelzése szerint az Európai Unióban az előző évihez képest 3 százalékkal kevesebb, 2,34 millió tonna körte várható 2015-ben. A fajták közül legnagyobb mennyiségben a Conference-t termesztik, utána a Fétel apát, majd a Vilmos következik a sorban.

A belpiaci csemegeszőlő ára 220–320 forint/kilogramm között változott a 38. héten. A bécsi nagybani piacon a görögországi, az olaszországi, ausztriai és a törökországi versenytársak mellett Magyarországról származó csemegeszőlő is szerepelt a felhozatalban, 1,0–1,25 euró/kilogramm áron.

A belföldi fehér húsú őszibarackot 240–300 forint/kilogramm, a sárga húsút 225–280 forint/kilogramm közötti leggyakoribb áron kínálták a 38. héten a reprezentatív nagybani piacon.

Szakértők szerint a **szilva** termése az előző évi rekordszintet nem éri el az idén. A KSH adatai szerint 15 százalékkal kevesebb, 94,7 tonna szilva érkezett az országba 2015 első félévében, mint az előző esztendő azonos időszakában.

A friss szilva külkereskedelmi egyenlege pozitív. A friss szilva 2014. évi 1,34 milliárd forintos aktívuma 23 százalékkal maradt el a 2013. évitől. A szilvakivitel (11,6 ezer tonna) többszörösen meghaladta az importot (859 tonna) 2014-ben. Az elmúlt években a legtöbb szilvát Németországba szállítottuk, ahol 48 ezer tonna szilvatermést becsültek 2015-re, ami 15 százalékkal kevesebb, mint a 2014. évi mennyiség. Közép- és hosszú távon a külpiaci lehetőségek maradéktalan kihasználásához hasznos lenne a kedvező értékesítési időpontok (egészen korai és a kései szilva) megtalálása, amikor nincs dömping az európai piacon.

A feldolgozott szilva külkereskedelmi egyenlege pozitív, ezen belül az ipari célú szilvapüré 154 millió forint, a cukor nélküli termék 68 millió forint, a cukortartalmú 20 millió forint aktívummal zárt 2014-ben. Ezzel szemben az aszalt szilva külkereskedelmi egyenlege negatív volt 2014-ben, a beszállított mennyiség 1028 tonnát, míg a kiszállított 325 tonnát ért el.

A Budapesti Nagybani Piacon januártól februárig Olaszországból, márciustól ápriliséig Chileből, majd június közepétől Spanyolországból származó szilvát kínáltak. A belföldi szilva a 27. héten jelent meg a piacon átlagosan 350 forint/kilogramm termelői átlagáron. A szilva termelői ára 29 százalékkal volt magasabb (214 forint/kilogramm) a 27–38. héten az elmúlt év azonos periódusához viszonyítva. A szezon eddig eltelt időszakában a Ringló és a Japán típusú fajta szerepelt a leghosszabb ideig a kínálatban. A belföldi szezon idején a hazai mellett folyamatosan jelen volt az import szilva is.

A megfigyelt budapesti üzletláncokban a 26. héten 598 forint/kilogramm körüli áron kínálták a hazai szilvát, amelynek ára a 37–38. héten átlagosan 226–242 forint/kilogrammmra csökkent, és magasabb volt az egy évvel korábinál.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2014. 1–38. hét	2015. 1–38. hét	HUF/kg
			2015. 1–38. hét/ 2014. 1–38. hét (százalék)
Burgonya	102	87	85,2
Vöröshagyma	108	97	89,8
Fejes káposzta	76	106	139,4
Sárgarépa	97	138	142,2
Petrezselyemgyökér	441	508	115,1
Alma	171	162	94,7

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitelinek értéke 3784 millió eurót, behozatalának értéke 2383 millió eurót tett ki 2015 első félévében, az agrár-külkereskedelem aktívuma 1401 millió euró, 13 millió euróval kevesebb, mint 2014 első félévében volt. A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek exportértéke 1,6 százalékkal, importértéke 3,2 százalékkal nőtt 2015 első hat hónapjában, az egyenleg 0,9 százalékkal maradt el a 2014 első félévi értéktől.

A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek exportvolumene 7,4 százalékkal bővült, az importvolumene 3,8 százalékkal csökkent 2015 első félévében. Az agrár-export árindexe 5,4 százalékkal mérséklődött, az import árindex 7,2 százalékkal emelkedett. A cse-rearány mutató értéke 0,88 százalék, azaz az agrár-külkereskedelem cse-rearányai romlottak 2015 első félévében.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek 24 árucsoportja közül 10 exportértéke emelkedett 2015 első félévében a bázisidőszakhoz viszonyítva. A legjobban

a gabonafélék árucsoport árbevétele nőtt (+103 millió euró), mivel a kukorica értéke 28 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. Az olajosmag, takarmány árucsoport értéke 26 millió euróval emelkedett főként a repcemag exportbővülése révén. A másutt nem említett élelmiszer-készítmények árucsoport árbevétele 24 millió euróval nőtt, mivel az árucsoportba tartozó termékkörök – mártások, szószok, leves porok, fagyaltfélék, táplálék kiegészítők – majd mindegyike erősen, 3–15 millió euróval bővült. A legnagyobb visszaesés a húsfélék esetében történt (–31 millió euró), elsősorban azért mert a két fő termék, a sertéshús és a baromfi-hús exportértéke csökkent.

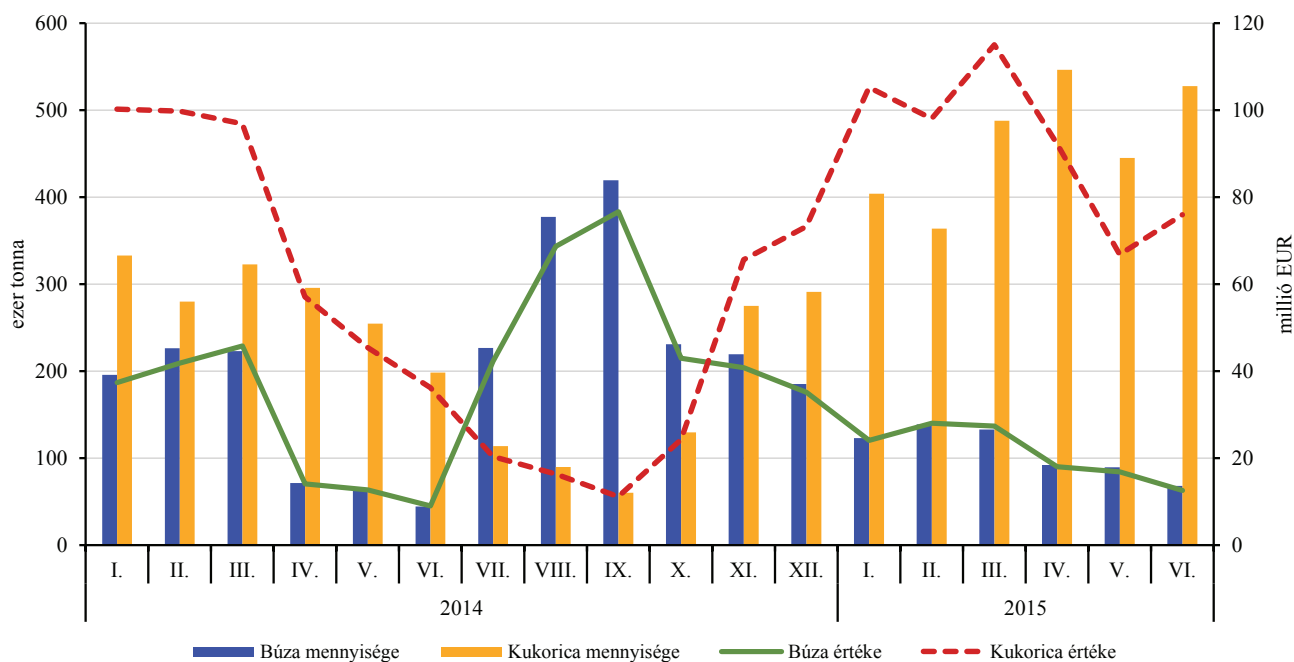
Importoldalón a gyümölcsfélék, a gabonafélék, és az állati takarmányok értéke nőtt legjobban (27–28 millió euróval). Legnagyobb csökkenés a cukor, cukorárúrok esetében történt, mert a nád- és répacukor behozatala az egy évvel ezelőtti mennyiség felére zuhant. A húsfélék importértéke 29 millió euróval lett kisebb, elsősorban a sertéshús és a baromfi-hús behozatal csökkenése miatt.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2014. január-június (millió EUR)	2015. január-június (millió EUR)	Változás (százalék)	2014. január-június (millió EUR)	2015. január-június (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	861	805	93,5	531	495	93,2
ebből: élő sertés	42	25	58,0	45	50	109,4
sertéshús	164	151	91,7	121	106	87,9
baromfi-hús	230	219	95,3	37	27	74,5
tej	86	73	85,3	31	28	91,1
II. áruosztály: Növényi termékek	1 121	1 230	109,8	554	636	114,8
ebből: búza	165	127	76,8	11	21	190,8
kukorica	433	553	127,9	82	97	118,2
repce	44	70	157,6	11	11	103,9
napraforgó	122	117	95,6	36	47	127,9
III. áruosztály: Állati és növényi zsir és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	231	216	93,6	100	96	95,9
ebből: napraforgó olaj	198	185	93,3	8	10	120,3
margarin	3	4	126,4	28	29	103,9
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohányipótlók	1 510	1 533	101,5	1 125	1 156	102,8
ebből: nád- és répacukor	27	19	72,0	93	44	47,0
csokoládé	60	63	104,7	88	88	100,0
állati takarmánykészítmény	288	297	103,3	69	92	131,9
Összesen	3 724	3 784	101,6	2 309	2 383	103,2

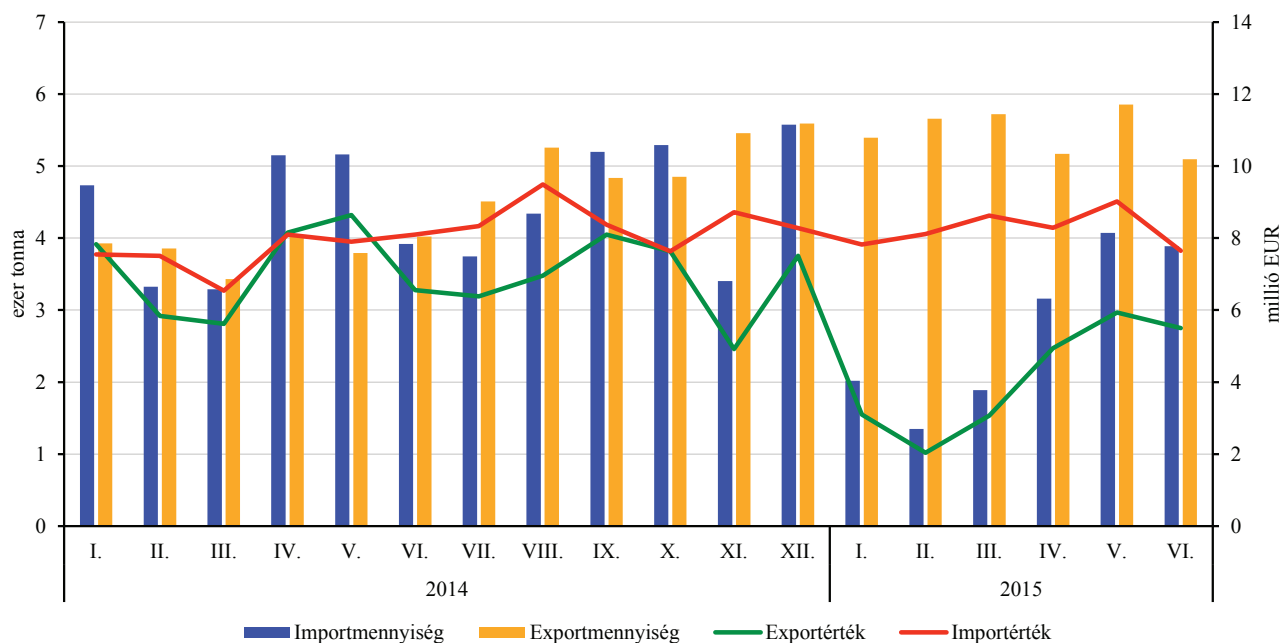
Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

2015 augusztusára is a kánikula volt a jellemző, kevés csapadékkal. Az általunk megfigyelt műtrágyafélék adatai alapján megállapíthatjuk, hogy augusztus hónapban sok helyen megkezdődtek az őszi vetések alá a talajelőkészítő munkálatok, ugyanis mészammonsalétromból az előző hónaphoz képest négyszer, ammónium-nitrátból ötször akkora mennyiség került értékesítésre. Az értékesítési árak a műtrágyák esetében a kereslet élénkülése ellenére jellemzően csökkentek, kivételt képez a kálium-klorid és a MAP, itt 1–3 százalékos áremelkedés volt tapasztalható.

A növényvédő szerek forgalma 2015. VIII. havában a nagy meleg hatására a minimálisra csökkent, egyedül a Reglone Air desszikkáló szer iránt volt kiemelkedő igény júliushoz képest, ennél a szernél hatszoros volt a forgalomnövekedés. A beérkezett adatok alapján megállapítható, hogy tavaly augusztusban a csapadékosabb

időjárás következtében kétszer annyi érésgyorsítót használtak a gazdák, mint idén augusztusban. A Force 1,5G forgalmából kiindulva idén kisebb lesz a talajfertőtlenítő szerek iránti kereslet a rendkívül forró időjárás miatt, tavaly augusztusban négyszer többet vásároltak, mint idén. A jellemzően alacsony érdeklődés hatására a növényvédő szerek árai valamelyest csökkentek, kivételt képez a Laudis ára, aminek 2,5 százalékkal nőtt az ára.

A mezőgazdasági gépforgalom a kis méretkategóriás traktorok és a műtrágyaszórók esetében emelkedett, ezeknél a gépeknél az értékesítési átlagárak augusztusban az előző hónaphoz képest csökkentek. A kukorica betakarítása elkezdődött, a kukorica csótörő adapterek iránti igény is a duplájára nőtt az előző hónaphoz képest, a gépkategória értékesítési átlagára 12 millió forint körül alakult.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2015. július	2015. augusztus	2015. augusztus/ 2015. július (százalék)	2015. augusztus/ 2014. augusztus (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	84 671,2	81 331,4	96,1	101,0
Mészammon-salétrom (MAS)	69 445,6	67 545,0	97,3	98,5
Szuperfoszfát (P18-20,5)	66 020,5	61 163,8	92,6	101,3
Kálium-klorid (K60)	99 849,7	103 248,4	103,4	109,8
MAP (NP 11:52)	159 525,1	161 041,6	101,0	122,1
NPK (15:15:15)	117 557,7	113 303,7	96,4	107,2
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
PICTOR SC 1 liter (liter)	23 127,3
FORCE 1,5 G 20 kg (kg)	1 927,6
MONSOON 5 liter (liter)	4 779,5
PULSAR 40 5 liter (liter)	11 763,2
LAUDIS 5 liter (liter)	6 800,2	6 971,3	102,5	97,8
REGLONE AIR 5 liter (liter)	6434,63	6 166,3	95,8	102,9
BISCAYA 3 liter (liter)	13 965,4	13 402,6	96,0	98,0
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67-103 KW (91-140 LE) traktor	18 271 706	17 602 141	96,3	94,8
Váltvaforgató eke	5 901 367	6 136 416	103,9	116,7
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	4 628 543	3 075 959	66,5	125,9
Talajlazító	2 750 477	2 935 961	106,0	146,3

Forrás: AKI ASIR

Egyetlen európai mezőgazdasági géppiac sem növekedett tavaly olyan mértékben, mint a magyar. Idén azonban visszaesés tapasztalható a magyar mezőgazdasági géppiacon. A gazdálkodók 2015 első félévében 54 milliárd forint értékben vásároltak mezőgazdasági gépeket, ez 27 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. Mind az erőgépeknél, mind a munkagépeknél csökkentek az eladások. A mintegy 140 mezőgépforgalmazó és -gyártó eladási jelentése alapján készült felmérés szerint a traktoroknál és az önjáró rakodóknál a legnagyobb mértékű a visszaesés. (43, illetve 52 százalék). A múlt év első félévében 1818 darab új traktort értékesítettek, idén júniusig pedig 1043 darab traktor talált gazdára. A legnagyobb mértékben a 61–90 LE és a 91–140 LE teljesítménykategóriájú traktorok piaca szűkült (56, illetve 50 százalékkal). A „nagytraktor” kategóriában viszont nőtt az értékesítés. 2015. második felében várhatóan nő a maximum 100 LE motorteljesítményű kertészeti traktorok beszerzése, mert május 18-tól kertészeti gépbeszerzés támogatására lehetett pályázni. Az EMVA erre szánt keretösszege a nagy érdeklődés miatt rendkívül gyorsan kimerült.

A telesházipékes rakodókból az év első felében felére csökkentek az eladások. A gabonakombájnok piaca ezzel szemben 38 százalékos bővülést mutat, júniusig 195 darab arató-cséplő gép kelt el, szemben az egy évvel korábbi 141 darabbal. Valamennyi teljesítmény-

kategóriában nőtt a kereslet. Az alkatrész-értékesítés is élénkült, az első hat hónapban 4 százalékkal, 19,4 milliárd forintra nőtt.

A munkagépek körében a szalasztakarmány-betakarítók beszerzése 62, a bálázóké 47 százalékkal csökkent. A talajművelő gépek, vetőgépek, növényvédő gépek piaca is gyengült. Ugyanakkor a függesztett szilárd műtrágyaszórók iránti igény az előző évi szinten maradt, ezekből 2014 és 2015 első félévében is 400 körül fogyott. Az új beszerzésű szállító járművekből 523 darabot értékesítettek, 29 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban.

Nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unióban is forgalomcsökkenés tapasztalható a mezőgazdasági géppiacon. A CEMA (Európai Mezőgazdasági Gépgyártók Szövetsége) és a VDMA (Német Gépgyártók Szövetsége) előrejelzése szerint 7 százalékkal csökkenhet a mezőgazdasági gépek eladása az unió egészében az idén. Ezt tükrözi az első negyedéves, illetve féléves gépértékesítés alakulása is. Az új gépek iránti igény jóval kisebb lett a legtöbb uniós piacon. Az európai traktoreladások 15 százalékkal csökkentek 2015 első negyedévében. A legnagyobb mértékben az Egyesült Királyságban (–18 százalék) csökkent a traktorok értékesítése, de Franciaországban (–15 százalék) és Németországban (–14 százalék) is erős a visszaesés.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2013. I. félév (darab)	2014. I. félév (darab)	2015. I. félév (darab)	2015. I. félév/ 2014. I. félév (százalék)
Kerekes traktorok	827	1 818	1 043	57,4
Gabonakombájnok	171	141	195	138,3
Önjáró rakodók	144	294	142	48,3
Szárzúzó, rézsűkaszák	214	338	194	57,4
Ágyekék és váltvaforogató ekék	109	136	174	127,9
Tárcsás talajművelők	177	268	205	76,5
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	308	279	250	89,6
Gabonavető gépek (mech. és pneum.)	59	90	71	78,9
Kukoricavető gépek	400	315	228	72,4
Műtrágyaszóró gépek	525	442	415	93,9
Szántóföldi permetezőgépek	281	348	274	78,7
Kukoricacsőtörő-adapter	17	29	30	103,4
Napraforgóbetakarító-adapter	24	18	28	155,6
Fűkaszák	452	675	393	58,2
Hengeres bálázók	178	381	147	38,6

^{a)} Haszáltgép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.
Forrás: AKI ASIR

A kalászosok betakarítási munkái szempontjából az időjárás kedvezően alakult 2015-ben.

A kalászos gabonafélék aratása 2015. augusztus 17-ig gyakorlatilag befejeződött, csak az „egyéb gabonafélék”, pl. cirok, köles stb. betakarítása volt még folyamatban. A termelők az előző évinél 2 százalékkal kisebb területről 6 százalékkal több gabonát takarítottak be. Összesen 1 millió 586 ezer hektáron 7,6 millió tonna gabona termett, amelynek kétharmada búza, ötöde árpa. A termésátlagok a rozs kivételével magasabbak, mint az egy évvel korábbiak.

A kalászosok teljes területének 64 százalékán őszi búzát termeltek a 2014/2015-ös gazdasági évben. Az őszi búza betakarított területe 1 millió 38 ezer hektár, a termésmennyisége 5,2 millió tonna, termésátlaga a tavalyit 9 százalékkal meghaladva országosan 5,1 tonna/hektár volt. A legalacsonyabb termésátlagot Nógrád megyében (4,4 tonna/hektár), a legmagasabbat Tolna megyében (6,1 tonna/hektár) érték el a gazdák. Tavaszit 14,4 ezer hektáron arattak 2015-ben. A termőterület 26 százalékkal, a betakarított mennyiség (60 ezer tonna) 43 százalékkal több, mint 2014-ben.

A durumbúza területe (14,5 ezer hektár) 35 százalékkal, a betakarított mennyiség (67 ezer tonna) 61 százalékkal több, mint egy éve. Egyenként 2 ezer hektárnál nagyobb területen öt megyében (Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun,

Békés) termesztettek durumbúzát ebben a gazdasági évben. Őszi és tavaszi árpából összesen a tavalyinál 4 százalékkal nagyobb területről 1,4 millió tonnát (+12 százalék) takarítottak be. A termésátlaga országos szinten 4,7 tonna/hektár, ami 8 százalékkal magasabb, mint 2014-ben. A rozs, a tritikále és a zab termésátlaga a tavalyihoz hasonló. A rozs termésátlaga 3 százalékkal alacsonyabb, a tritikále és a zab termésátlaga pedig 2–3 százalékkal magasabb. A szalma betakarítása a kalászosok területének 80 százalékán történt meg 2015. augusztus 17-ig.

Az őszi káposztarepce területe megközelítette az egy évvel korábbi, de az alacsonyabb hozamok miatt a termés mennyisége 23 százalékkal kevesebb lett. A 2,4 tonna/hektáros termésátlag 2,4 tonna/hektár, 20 százalékkal elmaradt az egy évvel ezelőtől. A termésátlag Bács-Kiskun megyében volt a legalacsonyabb (1,7 tonna/hektár) és Fejér megyében a legmagasabb (3,1 tonna/hektár).

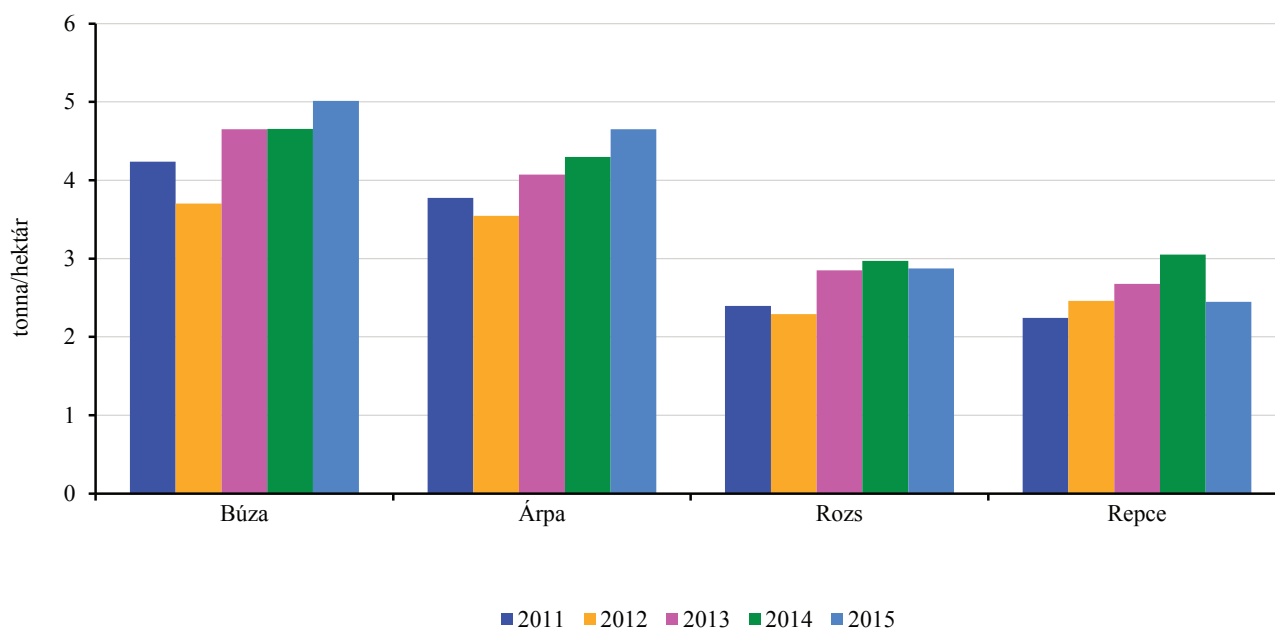
A magborsó 2,5 tonna/hektár termésátlaga 30 százalékkal alacsonyabb a tavalyinál. Mivel 6 százalékkal kisebb területen termesztették, a termésmennyiség 35 százalékkal kevesebb a 2014. évinél. A termésátlaga Győr-Moson-Sopron megyében volt a legalacsonyabb (1,9 tonna/hektár), Baranya megyében a legmagasabb (3,5 tonna/hektár).

Aratási helyzetkép 2015. augusztus

Növényfaj	Előirányzott munka (hektár)	Betakarított terület (hektár)	Betakarított terület (százalék)	Augusztus 17-ig betakarított termés (tonna)	Termésátlag (kg/hektár)
Kalászosok betakarítása összesen	1 596 098	1 586 357	99,4	7 575 989	
ebből: búza	1 037 907	1 052 099	101,4	5 274 622	5 013
árpa	306 207	306 207	100,0	1 423 856	4 650
rozs	43 174	43 174	100,0	124 167	2 876
triticale	129 492	129 492	100,0	530 406	4 096
zab	47 330	47 315	100,0	136 838	2 892
Káposztarepce	206 635	206 546	100,0	505 476	2 447

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A betakarított növények termésátlaga az elmúlt években

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

